

مساحت ۱۹۳۹۲ کیلومترمربع در غرب کشور
همسایه های زنجان، قزوین، مرکزی، لرستان، کرمانشاه، کردستان

۳

فعالیت ۱-۱

با توجه به شکل ۱-۱ جاهای خالی را پر کنید:

- ۱- استان های کرمانشاه و کردستان در غرب؛ استان زنجان در شمال؛ استان مرکزی در شرق؛ و استان لرستان در جنوب، استان همدان قرار دارند.

درس ۲

مناطق کوهستانی: ارتفاعات شمال شرق ۲ - ارتفاعات مرکزی (الوند) ۳ - جنوب غربی
گسل های استان: گسل زاگرس در جنوب غربی (نهاوند) ۲ - گسل آوج در شمال شرقی (رزن)
مقابله با زلزله: وضع قوانین مقاوم سازی ۲ - نظارت بر شیوه ساخت ۳ - افزایش آگاهی عمومی
از ناپایداری های خطروناک دامنه های استان: رسیش سنگ ها و رانش دامنه ها

۶

فعالیت ۱-۲

- با توجه شکل ۱-۲ (۱-۲)، در صورتی که دشت ها را به دو نیمة شمالی و جنوبی تقسیم کنیم، کدام دشت ها وسیع ترند؟
- جنوب غربی

www.sakoye10hom.blog.ir

۹

فعالیت ۱-۳

۱- در جدول زیر مشخصات مربوط به دشت مورد نظر را علامت بزنید:

نوع دشت	ضخامت خاک زیاد است	جهت باغداری مناسب است
---------	--------------------	-----------------------

✓

فرسایشی

✓

تراکمی

درس ۳

عوامل مؤثر بر تنوع آب و هوای استان:

(الف) عوامل محلی: ۱- عرض جغرافیایی ۲- کوهستان ها ۳- فاصله از دریا

(ب) عوامل بیرونی (توده های هوای تأثیرگذار بر اقلیم): ۱- توده هوای سرد قطبی ۲- توده هوای گرم و خشک

فعالیت ۱-۴

- ۱- به جز عواملی که به آنها اشاره شدچه عوامل دیگری در آب و هوای استان ما تأثیر می‌گذارند؟ وزش بادهای محلی برآ و اختلاف فشار بین ارتفاعات و دشت‌ها پدید می‌آید. پراکندگی بارش، راوه‌های تابش نور خورشید، پوشش‌های گیاهی، رطوبت و ...
- ۲- با استفاده از اداده‌های جدول زیر عامل مؤثر در تفاوت ویژگی‌های آب و هوایی دو استگاه کبودراهنگ و گرمسار را تشریی نمایید. (ارتفاع از سطح دریا) به دلیل بالا بودن ارتفاع کبودراهنگ، میزان بارش بیشتر و زمستان خیلی سرد و تابستان معتدل است.

درس ۴

مهم‌ترین رودهای استان: ۱- رود گاماسیاب - ۲- رود قره‌چای - ۳- رود تلوار

مشکلات منابع آب استان: ۱- توزیع نامناسب زمانی و مکانی بارش - ۲- تغییرات آب و هوایی - ۳- خروج آب رود از استان - ۴- شیوه‌های سنتی بهره‌برداری - ۵- عدم رعایت مصرف بهینه

اقدامات ضروری برای تأمین آب: ۱- احداث سدهای مخزنی - ۲- احداث بندهای انحرافی - ۳- احداث شبکه‌های آبیاری - ۴- تغذیه مصنوعی و کنترل سیلاب

عملکردهای منفی انسان در فرسایش خاک: شخم نامناسب، استفاده زیاد از کود شیمیایی، بهره‌برداری زیاد از خاک، چرای بی‌رویه و زودهنگام دام

جنگلهای طبیعی استان: ۱- ناحیه رویشی زاگرس - ۲- ناحیه رویشی ایران - تواری

اهمیت مراعع: تعدیل و تلطیف هوا، کنترل آب‌های سطحی، کاهش آلودگی هوا، تغذیه دام، مصارف دارویی

عوامل تخریب مراعع: چرای بی‌رویه دام، عدم رعایت ظرفیت مراعع، بوته‌کنی، تبدیل مراعع به زمین کشاورزی روش‌های مختلف افزایش پوشش گیاهی: ۱- بیولوژیکی - ۲- مکانیکی - ۳- بیومکانیکی - ۴- مدیریتی

فعالیت ۱-۸

با توجه به شکل ۱-۳۶ علت خروج آب‌های سطحی از استان ما به استان‌های مجاور چیست؟ برای رفع این مشکل چه راه حل‌های پیشنهاد می‌کنید؟ به دلیل ارتفاع زیاد از سطح دریا، وضعیت خاص ناهمواری‌ها باعث می‌شود همه رودها به خارج از استان سرازیر شوند و هیچ رودی به استان وارد نشود. گاماسیاب به خلیج فارس، قره‌چای به مازندران؛ احداث سد، بند، مسیرهای انحرافی

فعالیت ۱-۹

با مشورت هم‌کلاسی‌های خود چند مورد از پیامدهای تخریب جنگلهای و مراعع استان را بنویسید. چرای بی‌رویه دام، عدم رعایت ظرفیت مراعع، احداث راه‌ها و عملیات معدنی، تبدیل مراعع و جنگل به زمین کشاورزی، استفاده از چوب درختان برای مصرف سوخت و خانه‌سازی

www.sakoye10hom.blog.ir

درس ۵

عوامل طبیعی آلودگی هوا: گرد و غبار کشورهای همسایه، کمبود ریزش جوی، تخریب پوشش گیاهی و ...

عوامل انسانی: سوختهای فسیلی در وسایل نقلیه، صنایع و وسایل گرمایز

آلودگی آب: ۱- فاضلاب‌های شهری - ۲- فاضلاب‌های کشاورزی (سموم آفت‌کش و کودهای شیمیایی و ...)

فعالیت ۱-۱۱

۱- چند مورد از پیامدهای منفی آلودگی هوای محل زندگی خود را بنویسید. بیماری، فرسودگی ساختمان، کاهش حاصلخیزی خاک، از بین رفتن آبزیان

۲- برای کاهش آلودگی هوا در استان چه اقدامات را پیشنهاد می‌کنید؟ ۱- خارج کردن کارخانجات و صنایع آلاینده، مثل سیمان و ریخته‌گری از شهر و دور از مناطق مسکونی - ۲- کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی - ۳- استفاده از انرژی خورشید، باد و آب - ۴- از رده خارج کردن وسایل نقلیه دودزا - ۵- استفاده از وسایل گرمایشی مناسب در ساختمان‌ها - ۶- گسترش پوشش‌های گیاهی و ...

درس ۷

مشاهدات کوچنده استان: ایلات ترکاشوند، ترک یارم طاقلو، جمهور (جمیر) طاویل مستقل شاهسون، مگسه، بنفسه، خزابی، (وله شکل «روستاهای متمرک» (شکل غالب) پلکانی (پایکوهی) روستاهای خطی یا مدور
میشست روستاییان: زراعت، دامداری، پرورش طیور

درس ۸

پیامدهای مهاجرت و مهاجرت فرسنی: ۱- به هم خوردن تعادل گروه‌های سنی جمعیت - ۲- کاهش گروه سنی جمعیت - ۳- کاهش گروه سنی جوانان - ۴- مهاجرت نیروی تحصیل کرده - ۵- تخلیه روستاهای از جوانان، ۶- پیش‌شدن جمعیت استان عل مهاجرت از روستا به شهر: بیکاری، درآمد کم، نداشتن زمین کشاورزی، کمبود امکانات، وابستگی‌های فamilی و ...

درس ۹

القام ساکن در استان: ترک، لرولک، کرد، فارس
گویش: همدانی، ترکی، لری، فارسی، کردی

درس ۱۰

اعمیت همدان در دوره ساسالی: ۱- پایتخت تابستانی - ۲- تقسیم راه‌های تجارتی - ۳- ضرباخانه فعال - ۴- دروازه ورود اسلام
سه یورش مهم بعد از اسلام از طریق همدان: ۱- لشکرکشی مرداویج زیاری - ۲- حمله مغول - ۳- تهاجمات عثمانی‌ها

درس ۱۱

گردشگری

جاده‌های طبیعی: ۱- غار علی صدر، ۲- سراب‌ها (گاماسیاب، گیان) - ۳- کوهستان الوند - ۴- آب و هوا
جاده‌های تاریخی: ۱- آتشکده و تپه باستانی نوشیجان - ۲- تپه باستانی هگمتانه - ۳- کتبه گنج نامه
جاده‌های فرهنگی: آرامگاه بوعلی سینا، آرامگاه باباطاهر
راه‌های توسعه گردشگری: ۱- سرمایه‌گذاری - ۲- واگذاری مدیریت به بخش خصوصی - ۳- توسعه امکانات زیربنایی - ۴- جلوگیری از تخریب آثار باستانی

فعالیت ۱-۵

۱- چند نمونه از فعالیت‌هایی که در بخش گردشگری موجب ایجاد اشتغال می‌شود را نام ببرید.
۱- ایجاد بازارچه برای فروش صنایع دستی، گیاهان دارویی و ... - ۲- احداث هتل و مسافرخانه - ۳- ایجاد تورهای گردشگری و کوهنوردی - ۴- برپایی نمایشگاه کتاب و عکس - ۵- توسعه وسایل حمل و نقل گردشگران

فعالیت ۲-۵

۲- برای حفظ و نگهداری جاذبه‌های طبیعی محل زندگی خود، چه اقداماتی را لازم می‌دانید؟
۱- ایجاد مناطق ممنوعه - ۲- جلوگیری از قطع درختان - ۳- خودداری از چرای دام در محوطه‌های حفاظت شده - ۴- جلوگیری از عبور و مزور غیرضروری - ۵- جلوگیری از تخلیه زباله - ۶- فرهنگ سازی

درس ۱۲

توانمندی بخش کشاورزی: ۱- وجود آب و هوای مناسب - ۲- موقعیت جغرافیایی مناسب - ۳- وجود نیروی انسانی فعال - ۴- وجود فارغ‌التحصیلان کشاورزی - ۵- وجود بستر مناسب جهت توسعه تحقیقات علمی

مشکلات بخش کشاورزی: (الف) مشکلات طبیعی: ۱- محدودیت منابع آب - ۲- توزیع نامناسب زمانی و مکانی بارش - ۳- خشکسالی و سرمایه‌گذگی

(ب) نظام بهره‌برداری و اجرایی: آبیاری غرقابی، وجود نظام خرده مالکی، کم آبی و خشکشدن قنات‌ها
اقدامات ضروری برای توسعه کشاورزی و دامپروری: جلوگیری از فرسایش خاک و حفظ منابع آب، ساماندهی و اصلاح نظام بهره‌برداری، توسعه صادرات محصولات کشاورزی و دامی و بازاریابی، آموزش‌های ترویجی

مشکلات بخش معدن: ۱- عدم تناسب بین معادن استخراج شده و توسعه صنایع وابسته به آن - ۲- محدودیت راه دیلی - ۳- سرمایه‌گذاری‌های کم با انکی در بخش معدن و ...

فعالیت ۵-۴

۳- برای کاهش مشکلات بخش کشاورزی و افزایش تولید محصولات غذایی چند راه حل ارائه کنید. ترویج روشهای مدرن کشاورزی - توسعه روش گلخانه‌ای - استفاده از روش‌های مدرن آبیاری مانند: قطره‌ای و بارانی - اصلاح بذر - کاشت گیاهان مقاوم و پر محصول - توسعه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در کشاورزی - توسعه صادرات محصولات کشاورزی - جلوگیری از فرسایش خاک

www.sakoye10hom.blog.ir

فعالیت ۵-۷

۱- استخراج معادن در یک ناحیه، چه اثرات مثبت و منفی بر محیط جغرافیایی دارد؟ مثبت: باعث دگرگونی و تقویت خاک می‌شود.
منفی: باعث مسموم شدن خاک، فرسایش، از بین رفتن پوشش گیاهی، اسیدی شدن خاک، آلودگی صوتی منطقه، پخش شدن گرد و غبار می‌شود.

۲- برای حفظ و احیای منابع تجدیدپذیر محل زندگی خود چند راه حل ارائه دهید. توسعه پوشش‌های گیاهی، جلوگیری از قطع درختان، محافظت جنگل از آتش‌سوزی، جلوگیری از چرای بی رویه دام، رعایت توازن مراعع، کاشت درخت و بذرپاشی، جلوگیری از فرسایش خاک، آبخیزداری، بکاربردن روش‌های صحیح استخراج معادن.

درس ۱۵

۱- رشد اقتصادی ۲- دارای ارتباط متقابل در سطح بین‌المللی ۳- برخورداری از دانش پیشرفته و قابلیت‌های استان در آیده: ۴- محیط امن و برخودار از سلامت، رفاه و